

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

KISMACSIK, NAGYMACSIK	
A HÉTEN TÖRTÉNT	
SZAKÉRTŐ AZ ÉLELMÉZÉSI VILÁGNAPON	3. oldal
MINTHA ELFELEJTETTÜK VOLNA...	
JAPÁN RÉMDRÁMA	4. oldal
FIATALOK	5. oldal

**Terven felüli feladatokra
több mint ötmillió forintot fordít
a debreceni tanács**

A Debrecen megyei városi Tanács irányításával működő költségvetési szervek — közeledve az év végéhez — áttekintették tervezett feladataikat, mérlegelték az intézeti költségvetés anyagi lehetőségeit.

Több intézménynél került sor 1983-ban olyan terven felüli feladatok megvalósítására, amire az intézeti költségvetés anyagi fedezetét nem irányzott elő. Továbbá a negyedik negyedévben is jelentkeztek megoldásra váró gondok.

Mint ismeretes, az általános iskolai tanulószám megnövekedése, néhány általános iskola épületének életveszélyes állapota tanulócsoporthoz más iskolákba való elhelyezését, utaztatását követelte meg. Mindezek megneveltek a költségeket, újabb berendezési és felszerelési tárgyak beszerzése vált szükségessé.

És új tornatermek megépítése, a konyhák bővítése ugyancsak felszerelési tárgyak beszerzését kívánta meg.

A tanács intézmények által jelzett többlet-előirányzati igényeket a városi tanács pénzügyi osztálya a szakigazgatási szervekkel közösen felülvizsgálta, s kielégítésüket indokoltan tartotta.

A végrehajtó bizottság legutóbbi ülésén a tanács 1983. évi költségvetésében költségvetési tartalékként rendelkezésre álló 5 millió 350 ezer forintot bocsátotta az intézmények rendelkezésére előirányzat-módosításként.

Mi valósul meg ebből a pénzből?

Az óvodai gazdasági egységek közül az 1. számú a berendezési és felszerelési tárgyakat cseréli ki. A szociális otthon kialakítja az

öreg napközi otthonát a Nagy-Sándor-telepen. A 2. számú berendezési tárgyakat vásárol. A 3. számú általános iskolai gazdasági egység szakmai fogyóeszközök és oktatástechnikai eszközök beszerzéséről gondoskodik. A 4. számúnál karbantartásra, tervezésre és felszerelési tárgyakra költenek. Az 5. és 6. számúnál a szükséges karbantartást végzik el. A 8. számú általános iskolai gazdasági egység technikai eszközöket vásárol, és karbantartást végez. A 9. számúnál konyhai berendezési és felszerelési tárgyakra kell a pénz. A 10. számúnál karbantartás lesz, berendezési tárgyakat szereznek be, és utaztatásra költenek. A 11. számú berendezési tárgyakat vásárol.

A Fazekas Gimnáziumban a tornaterem felszerelése a cél. A Dolgozók Gimnáziumában a kapott összeg a tervezésre és beszerzésre kell. A Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola hangszereket vásárol. A Gépipari Szakközépiskola karbantartásra költi. A 127. számú Szakmunkásképző Intézetnél berendezési tárgyakra van szükség. A Sportiskola sportszereket és sportfelszereléseket vesz.

A színház terven felüli tiszteletdíjra kapott pénzt.

A Kényszerválgóhid az összeget érintésvédelemre fordítja.

A VB-hivatal felszerelési tárgyakat, az Illetek-hivatal pedig könyvelőgépet vásárol.

Ezenkívül a DMVSC, a Volán SC és a Közüti Sportegyesület működését is támogatják terven felüli pénzzel.

**AZ ALFÖLDI ÉPÍTÉSZET
ÁRPÁD-KORI EMLÉKE**

Emléktáblát kapott a nyíracsdai templom

MUEMLÉK
REFORMÁTUS TEMPLOM 1690 OTA
FREDÉTIKUS XIII-XIV. SZÁZADI
KORAI GÓTIKUS EGYHÁJOS ÉPÜLET
TAMFALAKKAL A HARMADIK ATALAKI
TÁSKOR 1761-BEN GÓTIKUS FALKÉPEI
CEMENTRETEG ALA KERÜLTEN.
NYIRACSD KÖZSÉG TANÁCSA
1983

restaurálás során gótikus freskókra bukkantak. Kár, hogy 1761-ben, egy nagy átalakítás során ezeket a feltehetőleg a XIV-XV. századból való freskókat beborították.

A református templom 1867 körül provinciális barokk stílusú, népi díszítőelemekkel ékesített bejárati ajtóval gazdagodott, 1902-ben cintermet építettek hozzá. Erdekessége a kicsiny épületnek, hogy belsejében található az egyházmegye egyik legelső orgonája, amely 1808-ban épült.

Mindezekre az értékekre dr. Katona Gyula tanácselnök hívta fel a figyelmet tegnap, október 15-én tartott beszédében, amikor is leplezte a felújításra váró nyíracsdai templom bejáratánál elhelyezett emléktáblát.

Kommunista műszakok

Október 15-én, szombaton kommunista műszakot tartottak a Magyar Gőrdülőcsapágó Művek debreceni központjában. A műszakon 850-en dolgoztak, s a bevételt azoknak a falvaknak a fejlesztésére fogják fordítani, ahonnan bejáró dolgozók vannak a nagyvállalatnak.

Ugyanezen a napon 125-en dolgoztak a Herbaria balmazújvárosi üzemében is. A gyógynövény vállalat dolgozói a kommunista műszak bevételeit a rossz állapotban levő bálnaki iskola felújítására ajánlották fel.

**Mi a lakosság
véleménye?**

**Tanácskozások közérdekű
kérdésekről**

- Debrecenben, a lakóterületi tanácskozó központokban október 18. és 27. között közérdekű kérdésekről tájékoztatták a lakosságot az arra illetékes szakemberek.
- A jövő héten az alábbi helyeken tartanak tanácskozásokat:
1. számú tanácskozó központ (57-64. számú választókerület), Monti ezredes utca 3., október 19. 17.30 óra. Előadó: Lukács János, az IKV főmérnöke. Napirend: A tanácsbírlakások karbantartásának és felújításának helyzete — az 1984. évi tervek ismertetése.
 2. számú tanácskozó központ (76-84. számú választókerület), Arany János utca 2., október 19. 17.30 óra. Előadó: Kovács István csoportvezető főmérnök. Napirend: A tanácskozó központ területén levő út- és járdahálózat karbantartási, felújítási, korszerűsítési tervei — a közlekedési jelzőlámpák működésével kapcsolatos problémák.
 4. számú tanácskozó központ (71-75. számú választókerület), Lomnic utca 6., október 20. 17.30 óra. Előadó: Kovács Lászlóné osztályvezető-helyettes. Napirend: A tanácskozó központ választókerületeiben a vízellátás, csatornázás és a tömegközlekedés helyzete — az 1984. évi tervek és feladatok ismertetése.
 7. számú tanácskozó központ (95-106. számú választókerület), Hamán Kató utca 44., október 20. 17.30 óra. Előadó: Sándor János, a Városgazdálkodási Vállalat igazgatója. Napirend: A tanácskozó központban a parkosítás, parkvédelem és a szervezett szemétszállítás helyzete — az 1984. évi tervek ismertetése.
 8. számú tanácskozó központ (117-118., 120-128. számú választókerület), Hamán Kató utca 44., október 21. 17.30 óra. Előadó: Torkos László, a Városgazdálkodási Vállalat főmérnöke. Napirend: A tanácskozó központban a zöldterületek védelme, a parkosítás, parkgondozás helyzete — az 1984. évi tervek ismertetése.
- A fórumorozat szervezői azt várják a rendezvénytől, hogy a lakosság véleményét is alaposabban megismerik az említett kérdésekben, a tapasztalatokat pedig hasznosítani tudják.

Új növény a josta

**OLTVÁNY-
TELEPEN
JÁRTUNK**

Mondhatni festői környezetben buvík meg az ötvenhektáros telep, amelyet a debreceni ÁFESZ pallagi oltvány- és dísznövénytermelő szakcsoportja birtokol. Hatalmas fák övezik szinte minden oldalról, erdei utakon kell kanyarogni az ide érkezőnek.

Pápai Sándor, a szakcsoport elnöke beszél a munkáról, ami itt folyik:

— Ahol most vagyunk (Debrecen határában, a Sámsoni út irányából ide érkeve) ez a szakcsoport közméte-, ribiszke- és josta-oltványtelepe, s ott hátrébb van a szőlőálya telep is. Amint látható, most éppen a közméteoltvány válogatása s exportra való előkészítése, illetve exportra küldése folyik.

Amiért e telepre ellátogattunk, az mégsem a közméte. A közméte és ribiszke mellett a szakcsoport elnöke az imént egy ismeretlen nevű növényt is említett: josta. Mi is ez a josta? Erre voltunk kíváncsiak, amikor a telepre jöttünk.

— Erre ma nagyon sokan kíváncsiak — mondja Pápai Sándor —, különösen azóta, hogy a Szabad Föld újságban megjelent ezzel kapcsolatosan egy rövid tudósítás. Azóta közel félezer levelet kaptunk, s kéri ezt az új növényt.

Ezt a növényt a németek közel 40 éve nemesítik. A közméte és a ribiszke keresztesztéséből származik, s egyesíti magában mindkét növény jó tulajdonságait, a rosszakat pedig elhagyta. Mi megvettük a licencet és a fajtafenntartási szabadalmát. 1983-ban 30-35 ezer tövet szaporítottunk. Egyébként a szaporítás Magyarországon csak itt foglalkozunk.

A josta eredetileg bokor, de mi úgy gondoltuk, hogy a talajmenti fagyok miatt fel-emeljük a törzsét. Ez egyébként a művelés és a szedés szempontjából is előnyös. Így elértük azt, hogy a közmétehez hasonlóan lehet termelni, a betegségekkel szemben is — ellenálló. Igen élelmes növény, a termése is

ezt igazolja: a második évben már terem, de a negyedik-ötödik évben 5 kilót is hoz egy tő.

Tulajdonképpen fajtaváltásról van szó: az utóbbi időben a közméte természetesen kedv érezhetően csökkent. Úgy gondoltuk, hogy egy újabb fajtaválta ezt a Debre-

cenben kétségtelenül meglévő termelési ambíciót újra fel lehet lendíteni. Egyelőre kis-kerttulajdonosok érdeklődnek iránta, de a Debreceni Konzervgyár is kísérletezni szándékozik vele: Fülöpön megpróbálják a nagyüzemi termeltesét is.

A telepen már 214-en dolgoznak.

Jostatövek szállítás előtt

EFON 12-144
ER 15.,
JA
brakor
ok:
APTÁR
ezelőtt, 1902
ülett, és 63
-ban halt meg
síró, a Magyar
elnöke, majd
atója volt.
alatt került
nkásmozgalmom-
óztársaság ki-
psett a KIMSZ
28-tól a KIMSZ
évből illegál-
ért kilencchi-
1932-ben
18. Folyó 11-
s ekkor ismét
1938-tól Rózsa
részt vett az
szervezésében,
irányította a
41-ben illegál-
zben a KMP
gának tagja
an elfogták, 13
re ítélték, de
arcolása köz-
került meg-
után számos
tevékenyke-
1947-49 kö-
szerkesztője
pedig a SZOT
1951-ben ko-
letartóztatták,
abadult, majd
ak.
NYEK
vizezeték.
fogyszóink
vélifagyárok
n a kezelések
eknél a házi
ezéseket és
szívkedjének
Azokon a
heben vízmé-
re, a pince-
rínú javítását
előtt el kell
figyelmeztet-
nkák elmu-
rokért a fo-
felelősséggel.
Gyógyfürdő
Mgtsz fais-
akert csárdá-
nagy válsz-
csacsemel-
ú gyökere
at és dísz-
érfőtől szom-
sárnap 8-12
helyszínen,
telefonon.
kas Mihály
u. 44.) e
vétel előké-
te matemati-
ból, francia
nos iskolák
ályos tanuló
foglalkozást
kor tartjuk
en. Matema-
tanulókkal
zést folyta-
közleménye:
u. VIII. R-
15 tr.-állo-
s és 1 kV-os
sszegi u.-
r u.) 1983.
or feszültsé-
mény érin-
vzhálózatba
nkát, hogy
között a tá-
mosatását
naponta a
61 05 óráig
yaszóinkat,
alatt nyo-
tve vízhí-
l, ezért a
víznyomás-
berendezé-
s) ne üze-
lő idő alatt
vázarosszá-
ngánlerakó-
égre nem
fogyszók,
et technoló-
a mosási
szükséges
et szíves-
kérjük az
-kezelő-
ék mosá-
3-e között
sáingadozó,
amint a fo-
dó előzetes
tása miatt
okért fele-
k. Debre-
fürdő Vá-
örökösi-
lasztékban
szász fais-
Kis-hegyesi
lytva: ok-
szombati
-12-ig. No-
11 óntekig
-12-ig, va-
elűhető: 8-
22-es autó-
n a Tűcső-
srendezési
magánke-
gyakorlása
ldség-gyü-
elével) pa-
etéség. Je-
en megjel-
tal igazga-
n u. 12-
oba). Je-
3. október
ebrecen.
Felelős
forint

A nagyváros árnyékában

Kismacsiak, nagymacsiak

A Debrecen határát jelző táblától alig három kilométer, gépkocsival csupán néhány perc, amíg elérjük Kismacsot. Innen Látóképen át nem hosszú az út Nagymacsa sem. Mindkét település a megyeszékhelyhez tartozik. Az utóbbi tizenöt évben népesültek be.

Mit jelent a nagyváros közelsége az itt élőknek? Érzik, élvezik-e előnyeit, együtt fejlődnek-e vele? Városi embernek tekinthetik magukat, akik itt laknak? Erre kerestem a választ a két településen.

Sok minden hiányzik

A debreceni Béke Tsz. 1. számú üzemegységéhez tartozik Kismacs és Nagymacs is. Az emberek több mint fele az üzemegységben talált munkalehetőséget. Sokan dolgoznak az Autójavítóban. Szinte mindenki kapcsolatban van a mezőgazdasággal, helyben, esetleg a környező tsz-ekben dolgoznak, s nincs olyan család, amely ne foglalkozna állattartással. A kertekben megvan, ami a konyhára kell, az ugyesebbek a piacra is termelnek.

Kalauzom Szűcs Sándor, az 1. számú üzemegység vezetője. Ő ugyan „bevárdorló”, de már 1968 óta itt él.

— Kismacs ma 158 házat számlál — mondja. — Az itt élők zöme a környező tanya-világokból települt ide. A hatvanas évek elején indult el ez a folyamat, de nagyobb telekosztásra, építkezésre néhány évvel később került sor.

Jólétről, igényességről, s nem utolsósorban szorgalomról tanúskodnak a takaros porták. A házak két-, háromszobásak, szinte mindenütt van fürdőszoba.

— Csak vezetékes víz nincs, saját vízellátóval oldjuk meg ezt a gondot. Aggasztja a település lakóit, hogy a gázt sem sikerült bekötni, holott éppen most meglelt volna rá a lehetőség. A tsz tavasszal állította át a két szarítógépet és a műhelyek fűtését gázzal.

— Milyenek az utak, a közlekedés?

— Burkolt út csak az óvodához vezet. Másutt nagy a sár. Hiába van sok helyen személygépkocsi, a téli időszakban vagy a tavaszi föld-fakadások be sem tudnak állni a garázsba, mert nem lehet végigmenni az utcán. A közlekedésre is sok a panasz. Az itt lakók helytelenül, hogy három buszfordulót csináltak, az Autójavítónál, az óvodánál, illetve a település végén. Ehelyett — némi pluszköltséggel — jobb megoldás lett volna, ha a busz körbe megy Kismacsban. Van, akinek jó kilométert kell gyalogni a buszhoz, sáros utakon. Az sem jó, hogy délelőtt nem indul busz Debrecenbe.

Ehhez Horváth Sándorné raktárosnak is van hozzáfűznie: — Az Autójavító délelőtti indulás miatt, majd visszaindul Debrecenbe, sokszor üresen. Akinek nagyon fontos a dolga, ide gyalogol be. Falugyűlésen, népfőnököknek sokszor szóvá tettük: miért nem jöhet be az a busz, a településre?

Horváthék 1967-ben kezdtek építkezni.

— Honnan jöttek?

— A Belleghalón, a Legelte, tés-féle tanyán laktunk. Tizenéltünk egy tanyában. Ezért jöttünk be, meg a munka miatt. Olcsón, 3500 forintért vettük a közel 400 öles telket.

100 négyzetméteres, tágas házban lakik, két gyerekkel. Férje meghalt, felnőtt lányai már családot alapítottak. A ház körül nyolc sertés, 150 csirke van.

— Hajnali négy órákor kelek, és nem érek rá hétig nyújtózni vasárnap sem. Nem nyolc órát, de legalább tizen-

hatot dolgozik az ember. Aki szereti és bírja a munkát, jól megél. Nem rossz nép lakik itt, egyik segít a másikon, nincs irigy. Ezért szeretek itt élni. Sose tudnék bent lakni Debrecenben, főleg bérházban, aztán szaladjak a piacra mindenért.

— Mi hiányzik legjobban az itt lakóknak?

Hosszan sorolja:

— Nagyobb orvosi rendelő, telefon. Postánk, segélykérő telefonunk sincs. Sokunk során könnyítene télen a gáz. Orvosi rendelés hetente kétszer van, jó volna legalább három alkalommal, bár a tsz-ek üzemorvosi is rendel. Egy kézi gyógyszerár nagyon hiányzik. Hiába megy el az ember az orvoshoz, gyógyszerért már Debrecenbe kell szaladni. Jó volna egy futballpálya az iskolásoknak. Ha jönne ide egy maszek fődíjazás, biztosan lenne munkája. Mióta két üzlet van — a vegyesboltot kivül nyitott egy nagyobb alapte- rületű önkiszolgáló is — jobb az ellátás. A nyitva tartással, szabad napokkal kiegészítik egymást. A vásártéren kiegészítő, csak a húsrú hiányzik. Ezt nem tudta megoldani az új üzlet sem.

A kismacsi óvoda korszerű konyhája segítségével megoldódott az iskolások étkeztetése is. Így ez évtől tanulószoba működhet. Öt nevelő 67 gyereket tanít. Nyolc osztály, de négy tanulócsoporthoz, összesen öt osztály van. Mit szólnak ehhez a Debrecenből kijáró pedagógusok?

— Ez nekünk lényegében dupla óraszámot jelent, hiszen az egyik osztály önálló órájára is ugyanúgy fel kell készülni, hogy jól használható legyen. A gyerekek közepes képességűek. Hátrányos helyzetűek nem mondhatók. Igaz, érződik, hogy otthon nem, vagy keveset foglalkoznak velük, viszont az itteni anyagi jólét nyilvánvaló, ami a tanulók ruházatközlésén is meglátszik.

Aki megszokta...

Nagymacs — az egykori Steinfeld-féle nagybirtok, tulajdonosa kormányzó főtanácsos volt — még őrzi a múlt emlékeit. Idősebb lakosai közül sokan cselédsorban éltek egykor.

Nagymacsban a régi uradalmi épületben kapott helyet a vegyesbolt, az italtolt és a presszó.

— Bizony kicsi mindégik — mondja egy helybeli fiatalasszony, Kalapos Sándorné. — Majdnem évente tatarozzák, mert alaposan megfogta őket az idő. Jó volna bővíteni egyszer. A régi kastélyépületben működik az iskola. Mióta megoldották az állandó délelőtti tanítást, a kultúrtermet is be kellett fogni. Egy tolóajtóval választották szét, így nyertek két újabb tantermet. Az a baj, hogy ugyanitt működik hetente háromszor a mozi. Itt tartják meg sokszor a lakodalmakat is. Ahol felnőttek szórakoznak, füstölnek hét végén, bizony egészségtelen másnap ugyanitt tanulni a gyerekeknek. Sajnos napközi sincs, az óvo-

da félnapos. Kevés a gyerek, nem lehet megoldani az étkeztetést — mondják. — Volt ifjúsági klubunk, ez úgy tűnik, megszűnt. Nyár óta zárva van. Mi marad a fiataloknak? A kocsmá, a presszó. Debrecen közelsége semmit sem jelent, mert csak három buszjárat indul naponta. Színházba sem jutunk el, bár-hogy szeretnénk. Igaz, ott a vonat, de messze van az állomás. A férjem hétre jár dolgozni Debrecenbe, de már öt órákor felkel, hogy bejusson. És hiába dolgozik nyugdíj, csak az este fél hétkor induló busszal kerül haza. A bolt szerencsére jó, mirellet és hentes- áru is bőven van. Mivel szórakozási lehetőség jóformán semmi, marad a munka, a háztáji.

Aki megszokta, s ráadásul megtalálja a számítást, nem vágyik el innen. Igényesek lettek az itteniek. De nem minden az összkömförtes, tá- gas otthon, a személygépkocsi. Éppen a nagyváros közelsége miatt többre vágyának az ez idáig tipikusan falusi életformánál. A közművesítés, a gáz alapvető igény, de egyelőre álom. Annak, akinek nincs autója, s a nem éppen ideális közlekedéshez alkalmazkodik, olykor elérhetetlen távolságra van a város. Sűrű- gős elintéznivaló, gyors ellátás igénylő betegség esetén ez égető probléma. Szeretnék az emberek, ha hetente legalább egy alkalommal tanácsai ügy- félfogadás lenne a településen. Mert így — mindent összevetve — joggal érzik, hogy nem a nagyvárosban, csupán annak árnyékában élnek.

D. Karádi Katalin

Magyarország földjének termőereje, mezőgazdasági termelése és a magyar konyha ízei messze földön hírességek. A termelési rendszerek, szövetkezetek és gazdaságok a gabona-, gyümölcs-, zöldség- és húsfélék özőnével bővítik a hazai és külföldi piacot. Elégedettek lehetünk, hisz bőven van asztalunkon táplálék. Az éhezéssel csak fogalomként hallunk, mint érzést szerencsére nem ismerjük, ám a fejlődő országok többségében lakók nagy- gyone is. A csontig fogyott gyerekekről, a kókémenyre száradt folyómedrekről, éhen pusztult állatokról sokszor látunk megrendítő képsoro- kat a filmhíradókban.

Karácsonyi Zoltán, a Debreceni Agrártudományi Egyetem kultúrtechnikai tanszé- kének adjunktusa, az ENSZ Élelmiszeri és Mezőgazdasági Szervezetének — a FAO-nak — szakértője viszont nemcsak a képernyő előtt ülve, hanem az eredeti helyszínen járva is tapasztalta a fejlődő országok élelmiszeri problémáit.

— Mióta szakértő, és mely országokba szolgált már el munkája?

— 1979-től tartozom a FAO szakértőinek sorába. Még abban az évben — egy évvel a Pol Pot-rezsim megdöntése után — másfél hónapig Kam- bodzsában dolgoztam. Szak- értőként a fölrobbantott ön-

A HÉTEN TÖRTÉNT

Lesz-e rá energiánk?

Megfelelő ütemben halad az energia-, az anyaggyártási és technológia- korszerűsítési, valamint a melléktermék- és hulladékhasznosítási kormány- programok végrehajtása, az energia ész- szerűbb felhasználásában már számot- tevőek, az anyagtakarékoságban meg kezdtek az eredmények — állapította meg a Gazdasági Bizottság előterjesz- tése alapján — csütörtöki ülésén a Mi- nisztertanács.

Az év első felében zavartalan volt a népgazdasági energiaellátása, ugyanak- or a tavalyihoz képest összességében 3,9 százalékkal csökkent az energiafel- használás. Az iparban, az építőiparban, a mező-, erdő- és vízgazdálkodásban, a szállításban és a hírközlésben 2,4 száza- lékkal kevesebb energiát használtak fel, a lakossági-kommunális szektor fo- gasztása pedig 6,4 százalékkal volt ki- sebb, mint tavaly ilyenkor. Növekedett viszont — 2,9 százalékkal — a villamos- energia-fogyasztás, a lakosság 7,5 szá- zalékkal többet használt el ebből az energiafajtából, mint tavaly ilyenkor. Javult az energiafogyasztás struktúrája, az energiaforrásokon belül a kőolajter- mékek részaránya az 1978. évi 40,7 szá- zalékról az idén 32,7 százalékra csök- kent. Az év végéig várhatóan a VI. öt- éves terv eredeti célkitűzéseinek 7-9 százalékkal kevesebb lesz az energiafo- gasztás. Ez jórészt a már megtett en- ergiatakarékossági intézkedések erede- nye, az is igaz viszont, hogy az idén az energiafogyasztás kedvező alakulásában közrejátszottak az időjárási tényezők, és mértékét befolyásolta a népgazdaság fejlődésének alakulása is.

A Minisztertanács a Gazdasági Bi- zottság előterjesztése alapján megvizs- gálta az energiaracionalizálási beruhá- zások helyzetét is Megállapította, hogy 1983 első félévéig 500 energiaraciona- lizálási beruházást valósítottak meg, amelyek költsége meghaladta a 3,2 mil- liárd forintot. E beruházások révén, évente mintegy 200 ezer tonna kőolaj- jal egyenértékű energiahordozó takarí- tható meg. A beruházások eredménye az is, hogy mintegy 300 ezer tonna kőolaj- terméket, illetve kokszot már szén- nel, földgázzal, mezőgazdasági és egyéb hul- ladékkal helyettesítettek.

A VI. ötéves tervidőszak még hátra- levő részében folytatni kell az energia- racionalizálási beruházásokat, javítani kell a felhasználás hatékonyságát.

Az igények kielégítéséhez rendelkez- zésre álló szűk források megkövetelik, hogy a hatékonyabb felhasználás érde- kében további gazdaságszervező intéz- kedésekre kerüljön sor. Ezek célja első- sorban az, hogy javuljon az energiahor-

dozók kitermelésének gazdaságossága, technikai, műszaki színvonala. Az olaj- felhasználás csökkentése érdekében to- vábbi fogyasztóknak kell átterelniük a földgáz, a szén, a geotermikus energia, illetve a mező- és erdőgazdasági hulla- dékok felhasználására. Az energiaracio- nalizálási program keretében szükséges — főként a helyi források igénybevéte- level — új településeket és új fogyasztó- kat bekapcsolni a földgázhálózatba.

Az eddigieknél több olyan beruházás megvalósítására van szükség, amelyek fajlagos, illetve abszolút energiameg- takarítást eredményeznek. Ehhez foko- zott mértékben kellene támaszkodni a már jól működő területi energiapiari bizottságok által felvetett javaslatokra.

Biztatóak a népgazdasági anyagfel- használásának mintegy 20 százalékát át- fogó anyaggyártási és technológia- korszerűsítési program eddigi, kezdeti eredményei is. Néhány tényező azonban gondot okoz a program megvalósításá- ban. Az esetek nagy részében nem alu- kult ki a gyártó és a felhasználó vállala- tok közös érdekeltsége, ez akadályo- zza egyebek közt például a nyomdai pa- pirok tömegének csökkentését.

Megfelelően halad a melléktermék- és hulladékhasznosítási program meg- valósítása is — állapította meg ugyan- csak a Gazdasági Bizottság előterjesz- tése alapján a Minisztertanács. Növe- kedett a begyűjtött hulladékok mennyisé- ge, a feldolgozó kapacitás bővítésére pe- dig 8,4 milliárd forintot költséggel 113 beruházás kezdődött meg. A tervidő- szak első két évében 43 fejlesztést válo- sítottak meg, 1,7 milliárd forint költ- séggel. A MEH Trösztnél, például évi 70 ezer tonna vashulladék feldolgozásá- ra, a termelőszövetkezetekben évi 490 ezer gumibroncs újrafutóztatására alkal- mas üzem létesítettek, a Pamutfonó- ipari Vállalat miskolci gyárában pedig hulladékfomda kezdte meg működését.

Ahhoz, hogy még jobb eredményeket lehessen elérni a hulladékok és mellék- termékek feldolgozásában, szükséges a lakossági begyűjtés fokozása is. A MEH Tröszt eddig több mint 100 átvétve- helyt adott át szerződéses üzemeltetésre, s az új formák működésének tapasztala- latát általában kedvezőek. Ugyancsak sikeresek a Hazafias Népfront és a tsz-ek által szervezett begyűjtési ak- ciók. A Minisztertanács továbbra is fo- tonsnak tartja a begyűjtőhálózat bővíté- sét és szervezeti korszerűsítését, vala- mint azt, hogy a vállalatok az eddigiek- nél szélesebb körben adják át egymás- nak a hulladékhasznosítási-feldolgozási tapasztalataikat. (MTI)

Gyorsfénykép

Szakértő az élelmiszeri világnapon

tőző- és szivattyútelepek helyreállításában működtem közre. Őt megében segítet- tük az öntözés és a rizster- mesztés újraindítását. Rész- ben a FAO közreműködésé- nek eredménye is, hogy egy év múltán a kambodzsaiak rizsből már önellátók lehet- tek. A háborúban legergett talvaikat, lerombolt házaikat elhagyva vándorló tizezrek újból munkához láttak. 1981- ben egy hónapig Laoszban az öntözéses modellszerű gazda- ságok kialakítását segítettem. Később a Világélelmiszeri Program VII. ülésén vettem részt Rómában, ahol annak a szakértői bizottságnak voltam a tagja, amely a be- nyújtott programoknak járó segélyeket bírálta el. Tavaly Vietnamban jártam. Ho Si Minh-város mellett egy völgyzáró gáthoz kapcsolódó 70 ezer hektáros öntözörend- szert építenek. Az erre a cél- ra kért segélyről — a hely- színi tanulmányok alapján — döntő bizottság tagja voltam.

— Ma, október 16-án immár harmadszor köszöntjük az éle- lmezési világnapot. Miért pont ezen a napon?

— A FAO-t 1945. október 16-án hozták létre az ENSZ tagországi. Az élelmiszeri vi- lágnap évenkénti megtartá- sát október 16-án a magyar küldöttség javasolta a FAO 1979-es konferenciáján. Ez a nap jó alkalom arra, hogy fi- gyelemmel fordítsunk a vilá- g élelmiszeri problémáit.

— Mióta szakértő, és mely országokba szolgált már el munkája?

— 1979-től tartozom a FAO szakértőinek sorába. Még ab- ban az évben — egy évvel a Pol Pot-rezsim megdöntése után — másfél hónapig Kam- bodzsában dolgoztam. Szak- értőként a fölrobbantott ön-

tételeit, és segítse a nemzet- közi gazdasági kapcsolatok kiszélesítését.

— A FAO mintegy féltucat sa- kosított szervezetének egyike az úgynevezett Világélelmiszeri Program, amely immár húsz éve létezik. Mi ennek a célja?

— Elsősorban a gazdaság- fejlesztési tervek támogatása, illetve szükség esetén gyors élelmiszersegélyek juttatása. Olyan fejlesztési terveket is finanszíroz ez a program, amelyek a különböző orszá- gok népeit egyre nagyobb számban vonják be a mező- gazdasági termelésbe, nem- csak élelmiszerhez, hanem egyúttal munkához is juttat- va a lakosságot. Ezek az úgynevezett „food for work”, azaz „élelem munkáért” ak- ciók minden élelmiszerhiány- nyal küzdő országban bevált érdekeltiségi formák.

— Javult-e a világ népeinek élelmiszeri az elmúlt évek során?

tételeit, és segítse a nemzet- közi gazdasági kapcsolatok kiszélesítését.

— Az ötvenes évek végén az új búza- és rizsfajták megjelenésével a „zöld forradalom” kezdeti látványos eredményei az élelmiszer- hiány megszüntetésének re- ményével kecsegtettek. Azon- ban a világszerte aszályos 1972-es év, a tragikus Szahel- övezeti (Szenegál, Gambia, Mali, Felső-Volta, Niger, Csád) szárazság 1973-ban so- ha nem tapasztalt éhínséget okozott. Ehhez járult még, hogy egyes fejlett országok is „megszorították” segélypo- litikájukat. Az olajválság még tovább súlyosbította az olaj nélkülülő fejlődő országok helyzetét mely azóta csak romlott. Jelenleg a világon 800 millió ember olyan sze- gény hogy nincs módja ele- gendő élelmiszert vásárolni, 400-500 millió éhez és hiá- nyosan táplált ember tengő- dik a földön.

— Miben látják önk, szakér- tők a kiutat?

— Tény az, hogy egyik kulcskérdés az élelmiszer- gélyek megfelelő helyre jut- tatása. A nemzetközi fórumo- kon többször is hangsúlyozta magyar álláspont az, hogy a fejlődő országok csupán a se- gélyektől nem várhatják gondjaik megoldását, hanem inkább a társadalmi refor- mokban s az agrárszerkezet átalakításában bíznak. A mezőgazdaság-fejlesztés te- ren elért eredményeink köz- vetítésével, az agrárszakem- berek kölcsönös tanulmány- útjaival, mi magyarok első- sorban ebben tudunk az el- maradtaknak segíteni. Örülök, hogy a mintegy negyven magyar FAO-szak- értő ezikekét én is aktívan közreműködök ebben a munkában. Csabák Zoltán

Mintha elfelejtettük volna...

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT JUHÁSZ NAGY SÁNDOR

Debrecen újabkori történelmének kiemelkedő alakja volt Juhász Nagy Sándor. Nevét nemcsak Debrecen és Hajdú vármegye népe tanulta meg tisztelni, hanem az egész országé is. Politikai tevékenységét ugyanis mindenkor a magyar függetlenségi érdekek motiválták.

Juhász Nagy Sándor 1883. október 13-án született Kabán, ahol apja ügyvédi gyakorlatot folytatott. Édesanyja azonban rövidesen elvált a mulató, italkedő ügyvédől, és másodszor is fiskejéhez ment férjhez. Juhász Ignác debreceni ügyvéd nagy szeretettel és körültekintéssel nevelte az ifjú Sándort, beleoltotta Kosuth Lajos, a 48-as elvek szenvedélyes tiszteletét. A fiatal ember egyetemi hallgató korában nevelőapja tiszteletére vette fel a Juhász Nagy nevet.

Jogot végzett, meghozta magyar, német, osztrák és francia egyetemeken. Első feltűnést hozta, amikor ki-fejezésre juttatta politikai felfogását, az volt, hogy nem vette át a királygyűrűt (minden iskoláját kitűnővel végezte), mert az elveivel ellentézetes volna. Politikai pályafutását 27 évesen kezdte a Függetlenségi Pártban. Programjának kulcsszavai: választójog, titkos szavazás, földreform, szakoktatás, társadalombiztosítás, szövetkezetek. 1911-ben beválasztották a megyei törvényhatóságba. A református egyház 1913-ban főjegyzőjévé választotta. (Szoros kapcsolatok fűzték a református egyházhoz mindhaláláig. Világnézetének, politikai krédójának a kálvinizmus épp olyan elidegeníthetetlen része, mint az egyenlőség és a függetlenség eszméje.)

Nem helyeselte a gyökeres társadalmi változtatásokat, tehát nem volt forradalmár. A reformokban hitt. Úgy gondolta, hogy a haladás hívei rendelkeznek olyan erővel, hogy a hatalomtól kicsikarják a megfelelő engedményeket alkotmányjogi, gazdasági, szociális és kulturális téren egyaránt. Ezért is alapította meg értelmiségi elbarátaival együtt 1912-ben a Debreceni Reform Társaságot, amelynek célja a magyar nemzeti és polgári irányzatnak a szolgálata, mely hazánk felvirágztatását a függetlenségi törekvésnek a modern demokratikus reformcélokkal való összehangba hozatala révén akarta elérni. 1917-ben a hajdúszoboszlói kerület országgyűlési képviselőjének választja. Bátor és világos fogalmazású parlamenti beszédei,

bályok láttamozását, hogy a társaság minden összejövetele rendőrségi megfigyelés alá esik. Juhász Nagy Sándor minden lépését figyelte a rendőrség. Jellemző például az alábbi részlet Lám Dezső főkapitány-helyettes bizalmas jelentéséből, amelyet a belügyminiszterhez küldött 1938-ban:

„A baloldali irányúnak ismert irodalmi társaságok és egyesületek egy idő óta szintén fokozott tevékenységet fejtenek ki... Debrecenben két ilyen irányú egyesület ismeretes. Az egyik a Reform Társaság, a másik az Ady Irodalmi Társaság. A kettő között valószínűleg Juhász Nagy Sándor révén bizonyos titkos kapcsolat látszik fennfenn. A Reform Társaság... tagjai nagyrészen a helybeli ref. papság, tanítószáz és presbitériumból kerülnek ki. Baloldali irányú gyűlései, sőt még vacsorái is rendőri ellenőrzés alatt állnak. Juhász Nagy Sándor a Károlyi-kormányának volt igazságügyi minisztere, októrista gondolkodású, nagyesszű, sima modorú ember... Juhász Nagy Sándor az utóbbi időben belépett ugyan a Kisgazda Pártba, a városban azonban az a vélemény alakult ki, hogy ezáltal nevezett a vármegyében szabadabb mozgást akar magának biztosítani, és hogy a Reform Társaság keretében ő magának az októrista Kosuth-pártot akarja kiépíteni. Megerősítésre szoruló értesülés szerint Juhász Nagy Sándor kapcsolatot tart fenn a Szociáldemokrata Párttal is. A Reform Társaság előadásiban épp úgy megtaláljuk a Veres Péter-féle kommunista parasztrókat, mint az Ady Irodalmi Társaság előadásain.”

Juhász Nagy Sándor szövetkezett Bajcsy-Zsilinszky Endrével, mert felismerte az ellenzéki demokratikus erő néprontos egyesítésének jelentőségét. Küzdött a német imperialista befolyás ellen, ezért is hurcolták el a Gestapo emberei 1944. április 16-án. Hatnapos börtön után engedték szabadon, ekkor elrejtőzködött a fasiszták elől, mert tudta, hogy élete továbbra sincs biztonságban. Októberben egy kabai tanyán kereste fel őt Debrecen szovjet katonai városparancsnoka, és Juhász Nagy Sándor azonnal a városban termett, hogy részt vegyen az újjáépítésben, a politikai konzolidáció megteremtésében. Minden párt és pártszínezet bizalmát élvezte, ezért is választotta meg az ideiglenes nemzetgyűlés egyhangúlag al-

elnökévé. Megromlott egészségi állapota miatt azonban nem ment fel a kormányhoz Budapestre. Úgy vélte, amíg erejéből telik, Debrecenben szolgálja a kibontakozást. Nem sokáig volt rá módja: hosszú, súlyos betegség után 1946. május 10-én meghalt.

Egyik életrajzírója, Vigh Károly nemrég azt írta, hogy Debrecen és a Hajdúság népe azóta mintha elfelejtette volna nagy fiát.

Legyen ez az emlékezés is része annak az erőteljesebb figyelemnek, mely a következő évtizedekben rá kell hogy irányuljon.

Bakó Endre

ÖRDOMBOK EMLÉKKÖVÉRE

„Emléktáblát kapott a Nagyszálka-halom”. Jó, hogy az újság első oldalát is olvasom, mert eldugva, kis hírből epp így megjelenhetett volna, hátul. Emlékkövevel jelöltük meg hát Nagyszálka halmát, a dombot a Hortobágyon. Földi erkélyét a pusztának. Nemzeti ereklyét avatva, Talán egy nomádvezéré volt, mert a szálkai szélesebb, hatásabb, kiemelkedik a többi közül. Az is lehet, hogy a korabeli látási viszonyok rakatták ily magasra az őrdombok láncolatában: urálja biztosan a síkot, ha netán ellenség vágat felé!

Megállok az olvasásban. Repülőgép húz el a ház fölött. Vajon ma a katonapolitikai magasságból milyen messzire látunk?

Földi halandó abban csak bízhat, hogy végül is nem seprí majd el a föld színét az iszonyú forgószél, a hirosimai.

Ismét csend. Pacifizmusom a félelemmel együtt halványodik. Békés az október, legföljebb már csak az utókor tiszteletlensége zökkent ki a verőfényes délelőttől.

Mert mi ágaskodik még a tudósításban? „Az utókor sokáig nem vett tudomást a halmokban rejlő értékekről: útfeltöltésre, földmunkákra használták őket.”

A jelen se tudatlanabb, csak éppen célszerűbb. Hatalmas traktoraival a nagyüzemi határ sík ábrázán elszántja, kuglivá faragja a dombot. Sokat megszálltam már e torzokból. No igen, útjában állnak a gépek hatékonyságának.

Idejében raktuk le azt az emlékkövet!

Sz. Cs.

Felvételi előkészítő tanfolyam

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre (nappali, illetve debreceni kihelyezett esti tagozat), valamint a hasonló felvételi tárgyú főiskolákra felvételi előkészítő tanfolyamot indít a KLTE Természettudományi Kara. A tanfolyam decembertől körülbelül öt hónapig tart. Megfelelő számú jelentkezés esetén matematikából és történelemből, valamint matematikából és politikai gazdaságtanból (a felvételi tárgyakból) szerveznek elméleti és gyakorlati foglalkozásokat. Az elfoglaltság tekintetét két-három alkalommal 17 órától három-négy óra.

Az előkészítő tanfolyamra azok vehetők fel, akik értelmileg bizonyították, vagy valamilyen képesítő oklevéllel rendelkeznek, és az általuk választott felsőoktatási intézmény nappali, esti vagy levelező tagozatára való jelentkezés egyéb feltételeinek megfelelnek.

A tanfolyam díja 650 forint, amely a beiratkozás alkalmával fizetendő. Jelentkezési határidő: november 5.

Jelentkezni lehet személyesen vagy levélben (felbélyegzett válaszborítékkal) a KLTE Természettudományi Kar, tanulmányi osztály 4010 Debrecen, pf.: 18. (új épület, I. emelet A/101. szoba).

A jelentkezéket ott tájékoztatják a beiratkozás időpontjáról és a tanfolyammal kapcsolatos tudnivalókról.

FILMNAPLÓ

Napjaink filmművészetében ritka eszköznek számító megoldással kezdi Kaneto Sindo a *Fojtogatás* című filmjét: rézsútos, megdöntött gépállás segítségével mutatja be a történet tizenhét éves hőst, amint lakásuk egyik szobájában az idegkimerültségtől teljesen megtörtén támoogy, nyaklók nélkül vedelve az italt. Körülötte majdnem minden romokban hever, a darabokra tört berendezések között az épségben maradt bútorok és falak is — mintha átvették volna a fiú lelkiállapotát — természetellenes szögben hajolnak el a megszokott függőleges vonalától. A falhoz vágott konyakosüveg törésének zajára két meggyőzött arcú idős ember — az apa és az anya — kappja fel hirtelen a fejét, s ebben a feszültséggel teli légkörben mintegy jankijátszóként elhangzik a film első mondata: „Olyk meg!” E szavak jelentőségét tartalmazó túl tovább nőveli, hogy elhangzását követően hosszú percekben keresztül emberi hang nem hallható a filmen. A zaj, a zöreje, a film akusztikai szféráját urálja, messze esik a természetes jelenségek-től, ezáltal teszi még keményebbé a rendező a meglevenített világot s a benne uralkodó érzelmek káoszát: miközben az övvel megfójtott fiú rövid halálhőrgését halljuk, lent, a lépcsőfeljártat közvetlen közelében az anya teljes önkívületben hangos fröccsenéssel a padlóra vize. Olyan, merészségében is pontos jelenet ez, amelyhez hasonlóak a korábbi, világhírű Kaneto Sindo-film, az *Onibaba* nézőit végig feszültségben tartották. Nem lehet szabadulni a látottak hatásától, még akkor sem, ha tudatosan elhatároljuk magunkat a filmben meglevenített, ellentétekkel terhes világtól.

Tragédiák füzere Kaneto Sindo legújabb filmje, valóságos rémdráma, amely látszólag nem épül egyébre, mint a sokszor ábrázolt gyerek—szülő konfliktusra. Mégsem nevezhető szokványos történetnek — hibáival, léves megoldásaival együtt is felülmelkedi a témát feldolgozó, hasonló típusú alkotásokon. Mindenképpen a film pozitívumaként említhető, hogy a rendező nem ad egyértelműen igazat a film kamaszhősnének, hogy azt a tragédiát is érzékelteti, ami a szülő lelkeben lejátszódik, ugyanakkor komoly hiányossága Kaneto Sindo alkotásának, hogy nem mutatja be kellő hitelességgel azt a fojtogatott légkört, amely hatására Cutomu meggyőzőlő apját s az egész környezetet, amely körülveszi.

A nyomozó családi légkör és a dresszúra szabályain alapuló középiskolai környezet

Japan rémdráma

ábrázolásánál olyan sematikus megoldásokkal él a rendező, amely elcsépszerűsége miatt a szó szoros értelmében bosszantó. Az európai ember számára szokatlanul alacsony asztalnál ül látszólag nagy harmóniában a háromtagú család. Kulcsfontosságú ez a jelenet Kaneto Sindo filmjében, hiszen az alkotók eredeti szándéka szerint ezen keresztül ismernék meg az apa negatív, a fiú szemében visszataszítónak tűnő tulajdonságait. Sajnálatos módon csökken a jelenet hatása a situáció sematikus, számtalan filmalkotásból megismert és hasonló módon ábrázolt hangulata miatt.

Az iskolai környezet nyomozó légkörének érzékeltetése már egyéni módon történik — a többszori ismétlés miatt viszont a film közegén belül válik sematikus: reggelente tömegesen mennek a fekete egyenruhába öltözött diákok az iskolába. Folytonosan ismétlődő látványuk minden egyes alkalommal olyan egybeolvadó masszának tűnik, amely szinte egyértelműen sugallja: nincs egyéniség közöttük, kívül-belül mindnyájan egyformák, hasonlóak a céljaik, hasonlóak az álmaik, s hasonlóak azok az eszközök is, amelyekkel mindezeket elérni szeretnék. Egyetlen diák kitörési kísérletének vagyunk tanúi — de ez a jelenet annyira erőteljes, a központi történet mellett annyira csak egy jelentéktelen mellékvágányon halad, hogy határozottan feleslegesnek, sőt zavarónak tűnik. A verseny szelleme által hajtott iskolai légkör egyéniséget nyomozó igazi világot sokkal egyértelműbben fejezi ki az a jelenet, amikor Hacuko öngyilkossága után egy látáhatatlan riporter a diákok véleményére iránt érdeklődik. A kérdésekre adott válaszok az igazi emberi kapcsolatok tökéletes hiányára, a versenyszellemtől megmérgezett fiatalok szegényes érzelmvilágára utalnak.

Kaneto Sindo filmjében az igazi tragédia az anyáé: félig beleegyezett a gyilkosságba — valószínűleg nem tudott máshogy dönteni —, de utólag kezd megérteni, sőt imádni a fiát. Ebben a testiséggel vegyes rajongásba új szint a felismerés hoz: az anya ráébred házasságának korlátolt, egypólalú voltára, s fiának tragikus szerelméből megéri a szabadság ízét.

Formailag is, tartalmilag is ellentmondásos film a *Fojtogatás* — s különösen zavaró benne a középpontba állított brutalitás, melynek különböző megnyilvánulási formáit szinte előszeretettel mutatja premier planban a rendező.

Sümei Anikó

Lenárt Margit

VÉGI AZ E...

Négy lány Friszek, szépek, élvezik a játékot, tékot, bár nincs története „Csak” táncolna mozgás óvodáskorú életüket. Józsa Györgyi, Kobza Andrea hónapján estéri táncolta” az színpadát.

A közönség „lányokként ism és tapsolta vé ket.

— Megkedve ket Debrecenben csak a bárban, szakában” fejez szenvüket az et takozott besz Lenárt Margit, mosolyának, ba örültünk, nem férfitekintetek voltak, jól cs nyok” — mond délelőt a strar meg is indult a

— „Izzó bale tottunk el a döntőjéig — fo Györgyi. Hos van együttm tulajdonképpen „ki mit tud”-os tunk. Az öt év telkedőn rajtu nem mutatott lettet, így aztár ták, milyen k roljanak bennü népi táncosok dultunk. Akkor gos döntőig jut megnyertük az kis Ki mit tud? folyamatos o kilyerten vettün kolci és a szom versenyeken, táncok kateg mostani Ki m végigtáncoltuk rat, a „ki mit t Siófok. Balato latonföldvár vó lomások. Fell stadion-kertben vések találko a debreceni sz vetkezett.

— Maig sen kifejezést arr lunk, mint hog — próbálkozott zelebbi me Deák Eva, — parketten tá nyol táncok charlestont es tet. Emellett s A mazurkától mindenféle tá és igyekszünk megújulni, új elemeket beé runkba.

— Nem adh tanc ilyen ism

— Hát nem runk óta tánc dával akkoriba de megbeteg leim nem eng az uszodába. ban annyira rek voltam, h le kellett kötn energiámat „pályakezdésé Andrea.

— Engem „itéltek”, me voltam kicsi mosolygott M sem bővelked lóktan. — H meg, csak a „ragadt rám”.

— Eva azért vékonyabb! — szerre Deák biék — Pedig A munkástia ján négy telj

FOROG A PÉNZ

Átcsoportosítások debreceni beruházásoknál

Fedezet nélkül nem lehet hozzáfogni a munkához. De ha együtt a pénz, még az sem minden: a kivitelezést előre nem látott akadályok hátráltatják. Am a pénz — különösen, ha milliókról van szó — nem heverhet holt tökélet. Átcsoportosításra van szükség...

A Debrecen megyei városi Tanács végrehajtó bizottsága a fejlesztési alap átcsoportosításáról döntött.

A nyugdíjasház építése ebben az évben nem fejlődik be, így 5,5 millió forintot a Tóócokertben lakásépítésre használnak fel.

A trolibusz beruházásánál 20 millió forint szabadul fel ebben az évben, ebből az összegből a Tóócokerti Általános Iskola építésének ez évi számláját fizetik ki.

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat 1983-ban nem fejezi be a tóócokerti orvosi rendelő és gyógyszer-tár építését. Az orvosi rendelőnél 2 millió, a gyógyszer-tárnál 6 millió forint csoportosítható át. A 8 millióból a józsi szennyvízcsatorna elkészítésére 6 millió, egyéb kommunális feladatokra 1,7 millió forintot, a Mechwart András Szakközépiskola műhelyterménel első beszerzésére 380 ezer forintot fordítanak.

Lénárt Margit Józsa Györgyi Deák Éva Kobza Andrea

VÉGIGTÁNCOLTÁK AZ EGÉSZ NYARAT

Négy lány a színpadon. Frissek, szépek, és láthatóan élvezik a játékot. Igen, a játékok, bár nincs egybefüggő története előadásuknak. „Csak” táncolnak. A tánc, a mozgás övodáskoruk óta kísérte életüket. Lénárt Margit, Józsa Györgyi, Deák Éva és Kobza Andrea a nyár utolsó hónapján estéről estére „betáncolták” az Aranybika-bár színpadát.

A közönség „ki mit tud”-os lányokként ismert meg őket és tapsolta végig fellépéseiket.

— Megkedveltek bennünket Debrecenben. Nem, nemcsak a bárban, nem az „éjszakában” tejezték ki rokonszenvüket az emberek — tiltakozott beszélgetésünkkor Lénárt Margit. — Egy-egy mosolyt, bátorító szót érünk, nem úgy, a nőfaló férfitekinteteknek. „Szépek voltatok, jól csináltatok lányok” — mondták a srácok délelőtt a strandon, és már meg is indult a beszélgetés.

— „Izzó balett” néven jutottunk el a Ki mit tud? döntőjéig — folytatta Józsa Györgyi. Hosszú története van együttműködésünknek, tulajdonképpen már rutinos „ki mit tud”-osnak számítotunk. Az öt évvel ezelőtti vetélkedőn rajtuk kívül más nem mutatott be dzsesszbalettet, így aztán nem is tudták, milyen kategóriába soroljanak bennünket, hát a népi táncosokkal együtt indultunk. Akkor is az országos döntőig jutottunk. Aztán megnyertük az 1980-as tévés kis Ki mit tud?-ot. A közönség folyamatos csodálkozásától kísértén vettünk részt a miskolci és a szombathelyi táncversenyeken, a formációs táncok kategóriájában. A mostani Ki mit tud? után végigtáncoltuk az egész nyarat, a „ki mit tud”-os gálával: Siofok, Balatonszemes, Balatonföldvár voltak a főbb állomások. Felléptünk a Népstadion-kertben, a fiatal művészek találkozóján is, majd a debreceni szerződésünk következtében.

— Még sem találni jobb kifejezést arra, amit csinálunk, mint hogy színpadi tánc — próbálkozott műfajuk közelebbi meghatározásával Deák Éva. — Az Aranybika parkettjén táncoltunk spányol táncokat, kánkánt, charlestont és dzsesszbalettet. Emellett szteppeltünk is. A mazurkától a tarantelláig mindenféle táncot ismerünk, és igyekszünk folyamatosan megújulni, újabb és újabb elemeket beépíteni műsorunkba.

— Nem adhatták ingyen a tánc ilyen ismeretét.

— Hát nem is! Övodás korunk óta táncolunk, én például akkoriban úszni jártam, de megbetegedtem, és a szüleim nem engedtek tovább az uszodába. Am az övodában annyira mozgékony gyerek voltam, hogy föltétlenül kellett kötni valamivel az energiámat — emlékezett „pályakezdesére” Kobza Andrea.

— Engem meg mozgásra „jelttek”, mert olyan vézna voltam kicsi koromban — mosolygott Margit, aki ma sem bővelkedik leadandó kilókban. — Hát nem hittem meg csak a tánc szeretete „ragadt rám”.

— Éva azért még nálad is vékonyabb! — mutattak egyszerre Deák Évara a többiek. — Pedig ő a „nagyevő”. A munkásfiatalok találkozásán négy teljes adagot „be-

előre a Merénylét című kétszörös film forgatásán lesz egy hasonló „báros” szerepünk, állítólag a Moulin Rouge-ban veszik fel. Van még néhány felkérésünk, aztán újra kezdődik az egyetem. Továbbra is szorgalmasan látogatjuk mesterünk, Balázsné Mednyánszky Henrietta foglalkozásait az újpesti Ady Endre Művelődési Házban.

— És mi maradt meg Debrecenből?

— Legnagyobb sikerünket a munkásfiatalok országos találkozásán arattuk. Négy-szer léptünk fel, mindannyiszor vastapstól kísérték. Egy-szer még lakodalomba is meghívtak bennünket. A vőlegény barátja a mi műsorunkat „nyújtotta át” nászajándékként a meghökkenett vendégseregnek.

Egri Sándor

Az Izzó balett „matrózban” Fotó: Veres Miklós

Diákok a lakosság szolgálatában

Debreceni Diák Munkaszervező Iroda

„Vállalunk alkalmi és rendszeres munkákat: pótmamaszolgálatot, betegfelügyeletet, nyelvtanítást kezdő-haladó fokon, korrepetálást általános és középiskolásoknak, felkészítést érettségi és felvételi vizsgára, takarítást, kerti munkákat, segédmunkát” — szól a Debreceni Diák Munkaszervező Iroda felhívása. A DDMI a debreceni felsőoktatási intézmények új kezdeményezése.

A célkitűzésekről annyit tudhatunk meg a DDMI-nél, hogy a hallgatók, a debreceni üzemek és egyének igényei irányították a szervezőket: érdemes megszervezni ezt az irodát, mert van vállalkozó kedvű diák a felsőoktatási intézmények sok ezer hallgatója között, aki szívesen kibérelt ösztöndíjját, esetleg vásárlásra gyűjt ily módon. A szervező iroda feladata: a munkaadók és a munkavállalók közötti kapcsolat megteremtése. Ebben támaszkodnak a Debreceni Orvostudományi Egyetemen évek óta sikeresen működő iroda tapasztalataira.

Egy központi tanács — az iroda munkájának időszakonkénti felülvizsgálatára, további teendők kijelölésére —, egy központi iroda (DOTE-székhely) és minden oktatási intézményben egy-egy fiókiroda alkotja azt a hálózatot, melyen keresztül a központi irodában felvett munka a hallgatókig eljut. A diákok hétfőtől péntekig 16—17 óra között kereshetik fel személyesen az irodát, a munkajelnyelők a 11-600-as telefon 288-as mellékén 17—18 óra között jelenthetik megrendelésüket. Délutánonként a központi iroda leadja a fiókirodának a munkákat, miközben azok visszajelzik a vállalkozókat, a munkavállaló nyomtatványokat kitöltik.

A felsőoktatási intézmények KISZ-bizottságai által szervezett DDMI október 3-ától működik — tapasztalatai még gyerekek, de remélhetőleg mindkét fél él majd ezzel az új lehetőséggel. Szolgáltatás ez, mely más országokban nem újszerű, szívesen alkalmaznak diákokat a cikk elején felsoroltakhoz hasonló munkákra.

A TORNATEREM MÁR NEM ELÉG! FIATALOK KULTURÁLIS LEHETŐSÉGEI POLGÁRON

A hetvenes évek közepén, ha két-három havonta Polgáron jártam, a művelődési központ mindig meglepett valami újítással, átalakítással vagy újszerű szervezéssel. Ahogy tudom, a polgáriak — akik sokfelé dolgoznak, megyehatáron túl is — kedvelték azt a lehetőséget, hogy újszerű dolgoknak lehetnek részesei. Szívesen jártak a házba.

Vajon milyen ma a helyzete a polgári fiataloknak, ami kultúrájuk, szórakozásuk feltételeit illeti? Ezt a kérdést nemcsak a polgári nagyközönségi KISZ-bizottság, hanem a KISZ Debreceni járási Bizottsága is feltette, így tartották meg október 13-án egész napos kihelyezett ülésüket Polgáron. Hogy ne csak írásos jelentésből, hanem a valóságban is meggyőződhessek az adott feltételekről.

A művelődési háznak meghatározó szerepe van minden közösségben — a kulturális életnek tagadhatatlanul központjai —, Polgáron is így van. Ha emellé más intézmények is társulnak, az főleg színesíti a lehetőségek sorát — de azzal a kinálattal (anyaghiányban elsősorban) egy-egy intézmény többnyire nem tud versenyezni. A művelődési ház viszont Polgáron teremtődéssel küszködik, s a berendezések terén is akad tennivaló. Tegyük hozzá, hogy a gimnázium is, az osztályok növekedésével, hasonlóképpen helyhiánnyal küzd, a klubhelyiség is osztályterem; szabad idő programokat már csak ezért is nehezebb szervezni. A tornaterem már nem alkalmas a mai igényeknek megfelelő kulturális programok szervezésére. A nagyközönségi KISZ-bizottság útjai is többször vezetnek a művelődési házhoz, minthogy anyagi-technikai feltételei szűkösek, termet, berendezést a vetélkedőkhöz, politikai rendezvényekhez stb. onnan kell kérelmezni.

Az alapszervezetek egy részének ugyanakkor már van kisebb-nagyobb helyisége, a November 7. Tsz. a Barátság Tsz. a Táncsics Tsz. és az ÉVISZ KISZ-eseinek van hol programot szervezni, és van hozzá alapvető technikai eszközök is (magnók, lemezjátszók). Ez is új vonása a mai helyzetnek: egy-egy gazdálkodó egység jobb feltételeket biztosít fiataljainak, mint a község, arányában. A feltételek a két társaságban, Újtitkoson és Tiszagyulaházán most javultak: a két étterem mellé Újtitkoson 1982-ben, Tiszagyulaházán 1983-ban társult felújított művelődési ház. Nemcsak sok pénz, hanem igen nagy társadalmi munka-vállalás is ott van e tények mögött.

S a tartalomról, ami a leglényesebb a mai, igényesebb fiatalságnak: a művelődési házak műsora szélesebb tömegigények kielégítésére készül a leggyakrabban, s emiatt nem mindig gyakorol elegendő vonzerőt. Mások a közönség „toborzása” nem meg-

felelő. (A társaságokban viszont sokkal jobb a látogatottsági arány.)

Polgáron nagy érdeklődés kísérte az új vendéglő a Fehér holló megnyitását — nem véletlenül, be is igazolta a várakozást: színvonalas kulturális és szórakoztató műsorai vannak, nemegyszer egész estét betöltő komplex programokkal.

Mindez csak külső környezet, valami, ami adott, amiből önmagában nem lesz sem kultúra, sem kulturális élet, csak egy-egy alkalmi program, plakátokra írva, jól-rosszul szervezve, néhány tíz vagy száz embernek. Magyarán: az öntevékenység kerestetik, az a fajta belső késztetés, aminek egészséges fiatalokban meg kell lennie, hogy az egész környező világot megismerjék, megérezzék szívesen! Ehhez a belső késztetéshez hozzájárulhat a KISZ tudatosító és szervező munkájával. Hozzájárulhatnak a munkahelyi vagy réteglklubok, kis közösségek kohéziós erejükkel.

Megállapították a polgári KISZ-ek is, hogy ma már nem elegendő az — sokszor éppen ellenkező hatást vált ki — hogy a munkahelyi kulturális alapjából jegyet vesz dolgozóknak a színházi előadásokra; mert a tapasztalat e rossz gyakorlat után ország-szerte egyforma: nem mennek el annyian azután az előadásra, mint ahányan jegyet kaptak. Nem elég az sem, hogy az ifjúsági klubokban abban merüljön ki az öntevékenység (erre aztán még hivatkozva is), hogy „mi a programot közösen vitattuk meg”. Az egyéni igények összegyűjtése és módszeres kielégítése önmagában még nem öntevékenység — meg is látszik azután a teljesen hullámzó látogatáson.

A nagyközönségi KISZ-bizottság a könyv és ifjúság, film és ifjúság, zene és ifjúság vetélkedők, valamint a forradalmi ifjúsági napok és május 1-i programok színvonalas szervezésével próbálja a maga részét megtenni. De érzik a bizottság tagjai, hogy itt is szükség van az új formákra, a sokkal érzékenyebb reagálásra, új módszerekre.

Ha sikerül a fiatalok felmerülő kérdéseik megválaszolására igazán aktív formát találni, ha sikerül a kultúra-izletéshez gazdagon terített és színekben pompázó asztalt teremteni, akkor ez (és csak ez) segít felszínre hozni az esetleg lapangó cselekvőkészséget is. Nem elégedhet meg egyetlen KISZ-szervezet sem természetesen azzal, hogy mindig akad néhány tagja, aki mindenütt, úgymond „ot van”. Aki sportot, politikát és kulturálódik, hallatja hangját, s kicsit irányítja a programválasztást is, miközben mögötte biztatásra váró nagyobb tömegek állnak.

Szilágyi Gábor

HÁROM FELVONÁSBAN Házasságkötés előtti tanfolyam

Halk zsongás a széksorok között. Majdnem egyszerre elhallgat mindenki. Kényelmesen hátradőlünk, a párok közelebb húzódnak egymáshoz. A fények elhalványulnak. Kezdődik az első „felvonás.”

A színházi tudósítások ismert kezdő sorai mégsem hagyományos színdarabot vezetnek be. A DOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának új épülete adott otthont a házasság előtti tanácsadás szeptemberi előadás-sorozatának. Hogy mégis színházi előadásokhoz hasonlítsunk a tanfolyamot? Több közös vonás miatt tesszük ezt. Bár itt belépőjegy nem kellett váltanunk, mégis életünk egyik lényeges kérdéséről, írhatom: a teljesség bizonyos igényével született a tanfolyam. Az este hat órai kezdés csak egy órával tért el a színházi előadások gongyjának megszólalásától, de itt sem illet kézni. A „három felvonásos”, azaz három előadásból álló sorozat — úgy érzem — a házasságra való felkészítés igényes változata, mert lényeges információkat adott, mindig éreztetve életünk ellenpólusait, dialektikáját — hasonlóan a jó színdarabokhoz. Szempontjait tudatosan, gondosan válogatta, hiszen a házasság demográfiai, biológiai, szexuálpszichológiai, jogi és szociológiai vonatkozásairól hallottunk sok érdekeset. Hallhatunk — hallgatunk, mint a színházban, mert mi nézők csak befogadói voltunk ennek az előadás-sorozatnak. Mégis továbbgondolásra készített bennünket minden felvonás — hasonlóképpen a jó színdarabok utóéletéhez.

A DOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája, valamint a megyei egészségnevelési osztály két éve indította ezt a tanfolyamos változatot. Korábbi tapasztalatuk szerint a házasságot létesítők egy része a legprimitívabb egész-

ségügyi információknak sem volt, ill. nincs birtokában. Indokolta ezt az előrelépést a születések számának csökkenése, a válások számának növekedése is. A tanfolyam előadásainak részletes elemzésére nem vállalkozom, de az itt elhangzott információk és egyéni benyomásaim sajátos együttese talán igazolja: nem divat, hanem szükségszerűség a házasság témaköréről beszélni.

(ELSŐ FELVONÁS) Elgondolkodtatók voltak a világ és hazánk népességének alakulásáról — a diavetítés felhagyásával — elmondott adatok. Míg az ökoról 1870-ig (több ezer év alatt) értük el földünkön az egymilliórdos lélekszámot, addig 1955 és 1970 között (15 év alatt) szintén egymilliórdal tövel szaporodott bolygónk lakossága. Szédítő gyorsaság.

Házánk történelme jól következő a születések alakulásának tükrében. Míg az I. világháború tükrében csökkentette a születések számát, addig a II. világháború közel sem volt olyan megrázó hatással a szaporodásra, mint az abortusz — nemrég történt — legalizálása. A hatvanas évekre elején mélypontra volt a születések száma, és ezt a gyűlölet, a szülési szabadság, a családi pótlék növelése sem változtatta lényegesen. A magyarországi számszerű szaporodása napjainkra megállt, sőt nemzetünk lélekszámának jelentős csökkenése fenyegethet, hosszú távon. A felnevelés biológiai, pszichikai folyamatának bemutatását a fogamzással kapcsolatos ismeretek egészítették ki. Majd egy erős kontraszt: a terhességmegszakítás testi és pszichés következményeiről hallottunk. Filmvetítés zárta a közel 2 óras előadást. A filmben a fogamzásgátlás módjait magyarázta az ismeretöbvelendő mély hangja.

(MÁSODIK FELVONÁS) Alapvető szexuális és szexuálpszichológiai ismeretek kapcsán tudtam meg, hogy „a szerelem vakká teszi az embert”, hogy „a szerelem állapot”, hogy „vannak külsőségek férfiak és nők között”, hogy, nem úgy tanuljuk a szexet, mint a késsel-villával evést”. Talán ezek nem új információk? De a szemléltető, úgynevezett szexuális grafikon tengerely között felrajzolt vonalak, ívek és az elhangzott szavak közhelyes fogalmazatok olyan kérdésekről, amelyek a házasságban felmerülhetnek-felmerülnek.

(HARMADIK FELVONÁS) Huszonöt év jogi tapasztalataira

László Péter

MEZŐTÚRRA UTAZIK A DMVSC

D. Kinizsi-Szolnok

A labdarúgó NB II 13. fordulójában a D. Kinizsi a soros Debrecenben játszó együttes Vágóhid utcai pályáján a Szolnoki MÁV MTE-t fogadja az élelmezési MTE-t fogadja az élelmezési csapat. Ismét fél órával előbbre lép a kezdési időpont, ezúttal már délután fél 2-kor kezdődik az összecsapás.

A szombat délelőtti taktikai megbeszélést követően Nagy György vezető edző a következőkről tájékoztatót:

Takács az elmúlt héten begyűjtötte harmadik sárga lapját, így a ma délutáni mérkőzést csak a nézőtérről szemlélheti. Gajdán egész héten influenzával küszködött, míg Kaszásnak hosszabb ideje homloküreg-gyulladásos van. Az elmúlt hetéhez képest egy helyen változik az összeállítás. Takács helyett Vajda kezd. Igaz, változik felállításunk: a 4-4-2-es hadrend helyett ezúttal a 4-3-3-mal kísérletezünk. A pályára lépő tizenegyet: Kun - Ludászki, Garamvölgyi, Mokszi, Orenstein - Tözer, Magyar A. Andirkó - Vajda, Bruder, Sebők. A kispadon három ember ülnek: Vadon, Leiszt és Magyar L.

A megadott összeállításból kiderül, hogy Leiszt ismét játékra jelentkezett. A középmező még a 3. fordulóban, a DMVSC elleni helyi rangadón sérült meg a zóta kényszerpihenőitől.

A D. Kinizsi hat pontjával a 19. helyet foglalja el. Mi más lehetne a szakvezetés el-

várása, mint hogy feltétlenül győzzön a csapat, s mielőbb kezdje meg a felzárkózást a középmezőnyhöz.

A Szolnoki MÁV MTE a labdarúgó NB II egyik újonca. Az idén felkerült három együttes közül eddig a legjobb szerepelt, hiszen ötször győzött, négy alkalommal döntetlent ért el, 14 pontjával a 6. helyre tornázta fel magát. A legutóbbi fordulóban hazai pályán Baran és Hegedűs góljaival 2-0-ra győzött a rangadós teljesítményt nyújtó Kazscharika ellen. Az említett két játékos vezetői a hazai gólváltást is: Baran eddig - balhátvéd léte - hétszer volt eredményes, Hegedűs pedig ötször. A 4. fordulóban a Tisza-parti gárda a másik debreceni csapattal, a DMVSC-vel mérkőzött. Az összehasonlítás 2-2-es eredménnyel végződött, Baran és Zavaezki találta a debreceni kapuba. A szolnoki hazai pályán még nem szenvedtek vereséget, de idegenben még nem győztek. Jó lenne, ha ez a sorozat ma sem szakadna meg.

A DMVSC labdarúgócsapata Mezőtúron vendégszerepel. A Honvéd Szabó L. SE - DMVSC találkozó 13.30-kor kezdődik. A debreceniek délelőtti 9 órákor evüleknek, majd a közös étkezés után kelnek útra.

A csapatban mindenki mezezőgyűlt. Így a szerdai, SZEOL elleni edzőmérkőzésen már szőzött jutott Farkas és a hosszú ideje sérüléssel bajlódó Kiss János. A gárda az első féldélben szinte szinorkázott, nemcsak a négy rúgott gól bizonyítja, hanem a szellemes, jó játékos. Különösen Magyar Zs. volt elemében, kétszer is bevette a szegediek kapuját. A hétközi edzőmérkőzésen

egyedül Kerekes hiányzott a megszokott játékosok közül. Ismét a bokáját fájlalta, de úgy tűnik, nincs komolyabb baja, mert a hét végén újra edzett.

Egy biztos: a szerdán pályára lépők közül Kiss J. nem lesz tagja a tizenhatos keretnek, mivel még nincs rájtengedélye. Várhatóan a következő tizenegy labdarúgó kezd Mezőtúron: Szűcs I., Paróczai, Szegedi, Szűcs J., Deákvari - Czikora, Menyhart, Tóth E. - Magyar Zs., Magyar B. (Kerekes), Jankovics.

A DMVSC-nek ezen a délutánon jól jönne az egy pont is. Mégpedig azért, mert a két nagy ellenlábás, az Eger és a Hódgép egyaránt idegenben mérkőzik, méghozzá nehézzel ellenfelekkel: az egy ponttal vezetők egriek a nagyon érős Siofokhoz utaznak, a hódmezővásárhelyiek pedig ugyancsak a Dumánutól, Veszprémben lépnek pályára.

A mezőfűri katonagyűjtés ugyanúgy újonca, mint a Szolnok. A Honvéd Szabó L. SE az elmúlt 12 fordulóban 11 pontot gyűjtött: három győzelemért hat, öt döntetlentért öt pontot könyvelhetett el. Otthon kétszer hagyta el a győztesen a játékeret, és a legutóbbi vasárnap 3-2-re diadalmaskodott a Bakonyi Veszérel szemben, előtte pedig még augusztus végén 3-0-ra megverte a 22. sz. Volánt. A legelső mérkőzésen a Szirák volt eredményes, mindketten 4-4 gólt rúgta eddig.

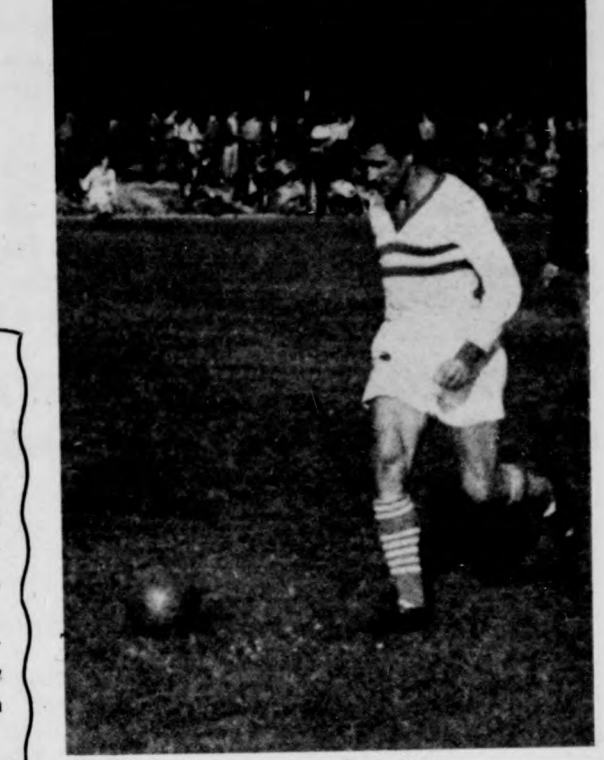
A mezőfűri gárdával már találkozott ebben az évben a debreceni közönség, szeptember 18-án a D. Kinizsi 2-0-ra legyőzte a katonafutballot felvonulató együttest.

ARANYIDŐ

(Amikor a DEAC legyőzte a DVSC-t)

A napokban jubilált a DUSE. Az ünneplők közt láthattuk dr. Szűcs Jánost az előd DEAC egykori kitűnő labdarúgóját, fül-, orr-, gégeszakorvost, klinikai adjunktust. A ritka jubileumot megörökítő közgyűlést követően a sportpályán is találkoztak a régi barátok, újból kergették a labdát.

A találkót követően a negyedszaddal azelőtti labdarúgócsapatról, az „aranyidőről” beszélgetésre kértük a régi gólyarost, Szűcs Jánost.

Szűcs János, a labda büvöletében

Régi szép idők... Ha jól számolok, 27 éve kerültem Debrecenbe az Orvostudományi Egyetemre, miután Törökzentmiklóson leérettségiztem. 1956 őszén kezdtem el egyetemi tanulmányaimat, de akkor még régi, törökzentmiklósi csapatomban játszottam, s csak 1957-től igazoltam át a DEAC-ba, és játszottam itt - még a tanulmányaim befejezése után is - 1964-ig. Ez alatt az idő alatt szép sikereket értünk el, megnyertük az akkori NB III-as bajnokságot és felkerültünk a NB II-be. Nyertünk fősoklaj bajnokságot, legyőztünk a

Ahogy a társadalmi vezetők, az edzőink is sokat tördtek velünk. A szakvezetők személye akkoriban is változott, akár napjainkban. Dr. Thomas Henrik, Szarvas Albert, majd Szilárd Elek, később Csende Sándor is edzősködött az együttesünkkel. Nagyszerű volt a kollektíva, erre igen jó példa volt, hogy egyszer az új idényre való felkészülés során Bakonszegen a KISZ építőtáborozásán vett részt a labdarúgókeret.

Az NB III-as bajnokságot 1961-ben nyerte meg a DEAC. Kik voltak a bajnokságot tagjai?

Kassai, Murai, Környei, Möricz, Varsányi, Szabó, Temesvári I., Cséfalvay, Stefanik, Szűcs, dr. Szededi, Kéki, Filetőth, Gápel, Mályi, U. Szűcs, dr. Szededi, Kéki, Filetőth, Stefanik 9-9, dr. Szededi 7 góllal.

Következett az NB II. Mit jelentett ez az egyetemistáknak?

A DEAC, a hatvanas évek elején (állnak, balról): Szarvas Albert edző, Temesvári M., Cséfalvay, Szűcs, Stefanik, Kassai, Szededi, Varga, Kéki, Környei, guggolnak: Tassy és Möricz

Kik voltak a vezetők? - Ennyi év múltán nehéz pontosan, időről időre felsorolni őket. Emlékezetem szerint Csicsai József, Balázs Sándor, dr. Csorba Sándor, dr. Karmazsin László, dr. Fehér Ottó, dr. Csaba Béla, dr. Kövér Béla, dr. Szilágyi Tibor bábáskodott a csapatunk körül ki mikor.

Es a szakvezetők?

Következett az NB II. Mit jelentett ez az egyetemistáknak?

Pontszerzéssel kezdtük az NB II-ben a bajnoki idényt. Budapest, és a Ganz-MÁVAG ellen 2-2-re mérkőztünk. Csapatunk első NB II-es gólját én szereztem, melynek ugyancsak tudtam örülni. Az utolsó mérkőzésünkön - Debrecenben - 1-1-re játszottunk a Borsodi Bányász csapatával. Pontosan ötven százalékos teljesítménnyel, 30 ponttal a nyolcadik helyen végeztünk 1962 júniusában az NB II-re, ez pedig számunkra az aranykort jelentette. Ebben az idényben, 1961. szeptember első vasárnapján, 12 000 (!) néző előtt 1-0-ra legyőztük a DVSC-t. A két csapat akkor így állt fel. DEAC: Kassai - Környei, Möricz, Varsányi - Temesvári I., Cséfalvay - Stefanik, Szűcs, dr. Szededi, Kéki, Gápel. - DVSC: Szilárd Elek. - DVSC: Jakab - Molnár, Gellér, Kovács - Farkas, Cseke - Lázár, Zilahi, Juhász, Puskás, Csekő. Edző: Magyar Ferenc.

A D. Dózsa Budapesten

DMVSC-Bp. Spartacus

A női kézilabda NB I-ben ma délelőtti 10 órakor az utolsó, 25. fordulóra kerül sor. A DMVSC a második helyen álló 38 pontos Bp. Spartacust fogadja. A debreceni lányok a nyolcadik helyért harcolnak, míg a fővárosiak a dobogó valamelyik fokáért. Marad néhány slágermérkőzés az utolsó játéknapra, hiszen a Békéscsaba a bajnoki táblázaton két ponttal vezet a Bakonyi Veszérel szemben, míg az éremre esélyes Tataháza a DMVSC ellenlábásához, a Dunajvárosához utazik. A kiesés szempontjából van téje a TFSE-FTC és a Vasas-Porcelán találkozónak. A két további összecsapás: Postás-Győri Textiles és BHG-Epítők.

A DMVSC tavasszal a Spartacus otthonában, a Kóér utcában tizedik vereséget szenvedett. Ezen a mérkőzésen így a visszavágás vágya fűti a játékosokat. Készen is, hiszen egy évvel korábban hazai környezetben a DMVSC egygólos vereséget szenvedett a Bp. Spartacustól, az akkori mérleg mégis 50 százalékos volt, hiszen a fővárosban gól góllal a debreceniek bizonyultak jobbnak.

Az együttesnek újabb sérülte nincs, a korábbi mérkőzéseken megszokott csapat lép pályára. A játékosok az elmúlt vasárnap a Bakonyi Veszérel ellen kiróbbanó formában játszottak, s nem sok hiányzott a meglepetéshez. Cság még, hogy Nagy Zsuzsa is-

még meghívást kapott a válogatott keretbe. Számára hétfőn nem a megérdemelt pihenés következik, hanem közös felkészülés a legjobbakkal.

A D. Dózsa férfi kézilabdacsapata ma délelőtti 11.45-kor Budapesten, a Fáy utcában vendégszerepel. A helyi együttes az Elektromos ellen lép pályára.

A debreceniek ebben a szezonban még nem győztek vendégenként, ezen az utolsó idegenbeli találkozón szeretnék megszerezni mind a két pontot. A győzelemre nagy szükség is van, hisz a tőmörülő középmezőny minden csapata számára létfontosságúak az újabb pontok.

Nánássy Pál edző arról beszélt, hogy lelkes, fegyelmzett játékosok elérhető a siker. Külön gondot kell fordítani a fővárosiak két legjobbjának, Kovács M.-nek és Hegylinek a semlegesítésére.

Szombaton délelőtti a Dózsa kézilabdázói közel másfél óráig foglalkoztak a csapatvezetővel, a nagyerdei termalfürdőben. A futást követően átmozgató jellegű gimnasztikai gyakorlatok következtek, majd masszázssal és úszással ért véget a gyakorlat.

A pénteki, Szededi Volán elleni mérkőzésen Menyhart kisebb láb- húzódat szenvedett, azonban játéktára számít a szakvezetés. Felépít sérüléseiből a kapus Szabó István is, s így Medgyessyvel felváltva őrzik a kaput.

Területi bajnokság

Lehel SC-D. Universitas 2-1 (1-1).

Egyetemi sporttelep, 300 néző, vezetők Kálmán D. Universitas: Számó - Vékony Z. (Stercel), Kiss L., Luterán, Pistár - Szabolcsi, Lakatos I., Müller - Kiss L. (Lakatos Cs.), Varga, Vékony Gy.

Az első játékrészben jó ideig unalmas mezőnyjáték folyt a két tizenhatos közt. A 34. percben Gergely a büntetőterületen belül buktatta Vékony Gy.-t. A játékvezető habozás nélkül a 11-es pontra mutatott. Lakatos I. a bal alsó sarokba bombázta a labdát. 0-1. Két percel később Vázó egy szabadrúgást Lukács elöl gurított, aki 15 méterről a jobb alsó sarokba lött. 1-1. Szünet után megint ellaposodott a küzdelem. A DUSE támadgatott, mégis veszélyes helyzetet a jászberényiek voltak. Két alkalommal előbb Szántóba lötték a labdát, majd a 70. percben Lukács ismét átjártotta a debreceni védelmet, s a kifutó Szántó mellett a bal alsó sarokba helyezte. 2-1. Jók: Balázs J., Fényes, Lukács, Petró, illetve Stercel, Szabolcsi.

Ifjúságiak: DUSE-Lehel SC 3-1 (1-1).

Salakmotor

Ma: Egyéni OB Debrecenben

A salakpálya-motorkerékpározásban egyéniben is befejeződnek az országos bajnokság küzdelmei. A harmadik, záróforduló ma délelőtti 10 órai kezdettel bonyolítják Debrecenben, a D. Volán Gázvezeték utcai motordádjójában.

Az egyéni bajnokságban az ország „vaspapusosainak” legjobbjai vettek részt az első két fordulóban, s most is a legjobb 16 versenyző húsz futamban vetélkedik. Amint már említettük, ebben a versenyszámban a debreceniek megismételhetik az elmúlt évi elsőségüket, hiszen Adorján Zoltánnak 29 pontja van, s aligha veheti el tőle bárki is az aranyérmét, klubtársa, a hollandiai Grand Prix győztese, Hajdú Zoltán 25 ponttal rendelkezik.

otthonában, de a Nyíregyháza pontszámában így is utolérte.

Eredmények: Újpest-Rába ETO 2-0 (2-0), gól: Törökcsik, Fekete; Diósgyőr-Tatabánya 0-0; Pécs-Ferencváros 1-1 (1-0), gól: Dárdai, illetve Pölöskei; Nyíregyháza-Csepel 2-1 (0-0), gól: Fecsku, Barta, illetve Tulipán; Bp. Honvéd-Videoton 0-1 (0-1), gól: Novath; Volán-SZEOL 0-1 (0-1), gól: Szabó.

A Haladás is elfogadja a döntést

A Haladás VSE elnöksége rendkívüli ülésén tárgyalta meg a Ferencváros-Haladás labdarúgó-mérkőzésen történteket és a következményként hozott fegyelmi határozatot. Az elnökség a következő állásfoglalást hozta nyilvánosságra:

„Alaposan mérlegeltük, mit nyertünk a fellebbezésünkkel. A szabályok szerint még egy bajnoki pontot úgy gondoljuk, erre nincs szükségünk. Nem az asztalok mellett, hanem a pályán kell előlőnie a mérkőzéseknak. Elnökségünk tiszteltetésben kívánja tartani az MLSZ azon szándékát, hogy lehetőség szerint a pályán elért eredmények érvényesüljenek. Az MLSZ az intézkedések olyan sorozatát teszi, amely a magyar labdarúgásban tisztulási folyamatot indított meg. Ebben kíván a Haladás segítséget nyújtani, felül kíván emelkedni a kicsinyes torzalkodásokon, amikor a magyar labdarúgás egész érdeke azt követeli, hogy összefogva segítsük az előbbre jutást, a felemelkedést... Határozottan kiáltunk sportolónk igazságáért, becsületéért. Hegedűs Péter nem 2-0-ás ferencvárosi vezetőség „játékosát” el Oscar-díjas alakítását”, amit azt kapunk megsérült. Egyenlített a Haladás, amikor kapusunk megsérült. Nagyon jól tudja néhány ferencvárosi szurkoló, hogy korábbi Ulói úti győzelmünk főszereplője, az akkor 10-es osztályzatot kapott Hegedűs Péter az, akit bosszantással, bedobással idegesíteni kell. Sikerült is őt a játékából kikapcsolni.

Hiszünk, hogy a békeesség, a nyugalom érdekében hozott döntésünket megértik mindazok is, akik fellebbezést vártak tőlünk.”

LABDARÚGÓ NB I

Kikapott a Rába

A labdarúgó NB I. 10. fordulójából hat mérkőzést játszottak szombaton. Cimszavakban a legfontosabb eseményekről: Kispesten is győzni tudott Kovács Ferenc legényesége, a Videoton, s átvette a vezetést Törökcsik parádés játékkal tért vissza, tarthatatlannak bizonyult, így a Rába elszenvedte első vereségét. Diósgyőriben üveggel fejelekedtek - ezúttal - egy nézőt. A Ferencváros az utolsó percben egyenlített a PMSC

otthonában, de a Nyíregyháza pontszámában így is utolérte.

A Népsport így írt a mérkőzésről: „... A vasutasok vontatottan szőtték támadásaikat. Annak ellenére, hogy a játékidő nagy részében a DVSC uralta a mezőnyt, a DEAC-csatárok voltak veszélyesebbek. A mérkőzés döntő gól a 75. percben esett: Szűcs átjártotta Kovácsot, és 14 méterről lött a jobb kapufa mellett a hálóba...”

Amint fentebb említettük, 12 000 nézője volt a DVSC elleni mérkőzésüknek. Emelkszem, az egyetemi sporttelepen is több ezernyi szur-

